

Tema: Det multireligiøse samfund

Leder - Tak er kun et fattigt ord!

Undervisning i Kristendom og andre religioner

Legenden om de tre ringe - debatskabende kirkespil i Mårslet

Kulturnat

Æbleopskrift - Æblefisk - ca. 10 stk.

KIVIK

- et center for gensidig forståelse i det multikulturelle og -religiøse Gellerup

Leder - Tak er kun et fattigt ord!

Det er fantastisk dejligt for folkeoplysningen at se hvor bred en støtte aftenskolen har i det politiske system. På trods af udgangspunktet i finanslovsforhandlingerne sidste efterår med en bebudet besparelse på området på 283 mil. kr., lykkedes det Dansk Folkeparti i første omgang at reducere denne besparelse med 58 mil. kr. Senere i forhandlingerne mellem regeringen og Kommunernes Landsforening endte besparelserne nede på i alt 155 mil. kr., hvilket betød at vi her i Århus skulle spare 8 mil. kr. på folkeoplysningen. Som alle ved var der stillet markante prisforhøjelser i udsigt på aftenskoleundervisningen især for pensionister og handicappede. Men også her har der være bred politisk opbakning fra politikerne i Dansk Folkeparti, Det radikale Venstre, Socialdemokraterne, Venstre, Konservative, SF og Enhedslisten til at stille forslag om fjernelse af besparelserne. Det lykkedes vores århusianske politikere at finde 1,5 mil. kr. til pensionisterne og de handicappede, hvilket er et meget flot resultat.

FO-Århus vil gerne her benytte lejligheden til at takke det politiske system i Århus for den brede opbakning til folkeoplysningen og især for deres forståelse for pensionisters og handicappedes økonomisk dårlige situation. Helt undgå prisstigninger på aftenskoleundervisning kan vi ikke, men priserne kan takket være vore politikere holdes på et acceptabelt niveau, så alle stadig har mulighed for at være med.

Undervisning i Kristendom og andre religioner

Af Bent Østergaard, forfatter og debattør.

En indvandrer fra Mellemøsten udtalte engang, at det var et kulturchok for ham og hans landsmænd ved mødet med danskerne at opleve hvor uvidende de var om de store verdensreligioner - inklusive deres egen!

En religionslærer beskrev for nylig, hvorledes lærerstuderende er ganske uforstående overfor, at der findes både Det gamle og Det nye Testamente - var det nye en oversættelse af det gamle? - ligesom de ikke kendte patriarkfortællingerne eller lignelserne om den barmhjertige samaritan og den fortabte søn.

Kristendom undervisningen i Folkeskolen optager sindene i den skolepolitiske debat samtidig med, at den kan føre en skyggeagtig tilværelse udenfor skolerne. Faget tildeles ofte en dansk- eller anden faglærer som supplement til deres timer, og fagets indhold fortøner sig mellem de øvrige fag. Tværfaglig undervisning kan her som i andre orienteringsfag føre til at grundstruktur, særtræk og væsentlige dele af indholdet

udviskes.

Dette er bemærket af politikerne, der fornemmer, at en essentiel del af vor kulturarv her der ved at gå tabt. Det har ligeledes påvirket debatten, at der i Folkeskolen i dag befinder sig elever med en anden religion end kristendommen i deres bagage fra hjemmet.

Tilstedeværelsen af disse børn stiller lærerne i en ny situation, hvor de må overvej, hvorledes de kan:

opgradere viden om religionerne og forstå at tilpasse formidlingen til børnenes alderstrin undervise uden at såre eller fornærme de elever, der ikke har en kristen baggrund formidle forståelse begge veje, så misforståelser og fordomme, der udspringer fra lokalsamfund og medier afmystificeres og ryddes af vejen afveje forskelle og ligheder mellem religionerne uden negative vibrationer overfor eleverne og deres hjemlige baggrund fremhæve fællesmenneskelige aspekter omkring etik og samfundsorden vise i en saglig udformning, at der er både væsentlige og perifere forskelle mellem religionerne finde balancen mellem ukritisk kulturrelativisme og et åbent frisind overfor anderledes tænkende og troende modvirke de tendenser og kræfter i vort samfund, der ubevidst eller med forsæt søger at frembringe kløfter mellem grupper og religioner i Danmark

En del af dette berører også historie, litteratur og samfundskundskab, men undervisningen i kristendom med udblik til andre trossamfund bør være skemalagt med egne timer. Indholdet bør afvejes og tilrettelægges ud fra de elever, der er i klassen og udfra lokalområdet, hvor man kan udnytte gæstelærere (indvanderforældre, ældre søskende etc.) og tage på ekskursioner til moskeer, kirker, templer mm. Man skal være varsom med landsomfattende og alt for håndfaste direktiver, men det faglige indhold i undervisningen skal naturligvis være til stede.

Legenden om de tre ringe - debatskabende kirkespil i Mårslet

Af Henriette Corvinius Andersen

At kirkerne ikke længere kun bliver brugt til gudstjenester er der intet nyt i. I Mårslet bruger de kirken til kirkespil og i sig selv er det heller ikke nyt eller utraditionelt. Det er stykket de spiller til gengæld. Det lægger op til debat, og derfor har de kunnet få støtte til årets kirkespil fra FO-Århus' debatpulje.

Mødet mellem islam, jødedom og kristendom

Kort fortalt søger Legenden om de tre ringe tilbage til religionernes udspring og til konflikterne mellem jødedommen, islam og kristendommen gennem 2000 år og frem til i dag, hvor kampen om den sande tro fortsætter og endnu ikke er afgjort. Stykket er inspireret af en gammel middelalder legende om tre sønner, som efter deres fars død hver modtager en ring af deres ham. Men de to af ringene er kopier, da faderen kun havde én ring at give videre til sine tre sønner, og således er kun den ene ægte og fuld af kraft. Da ringene ligner hinanden til forveksling, må sønnerne ved deres godhed, retfærdighed og gudfrygtighed vise, hvem af dem, der har den ægte ring, den sande tro.

Idéen med forestillingen er at vække til en dybere refleksion over ligheder og forskelle mellem de tre religioner, der alle har fælles rødder.

Udfordring for publikum

Ifølge arrangørerne lægger forestillingen op til at fængsle og give tilskuerne en oplevelse, der bryder fordomme ned. Bag kirkespillet i Mårslet står foreningen "Åben Himmel - Foreningen til Kirkespillets Fornyelse", som satte stykket "Tåbernes Testamente" op for fire år siden med stor succes. En af "bagkvinderne" dengang og nu er Hanne Davidsen, sognepræst i Mårslet. "Vi laver kirkespillene for at kvalificere debatten, for at give indsigt i og lære noget nyt om islam. Handlingen forgår på det mytologiske plan i små tableauer fra de tre "verdener", hvor musikken bruges til at understrege stemningerne og de forskellige miljøer", fortæller Hanne Davidsen. Der bor ingen muslimske indvandrere i Mårslet, men det mener Hanne Davidsen kun er en fordel, når de sætter et stykke op om islam. Så giver de heller ikke op på forhånd ved tanken om den mur af modstand, der måske ville møde dem, hvis de havde problematikken tæt inde på livet i byen. "Opsætningen lægger også op til debat, da det er anderledes sat op denne gang end sidst, hvor der var meget sang med. I dette stykke skabes der mange billeder omkring de mange ord der bliver fortalt eller skal fortælles og det, sammen med al musikken, er en udvikling. Publikum skal nok blive udfordret og få noget at reflektere over", fortæller Hanne Davidsen. Flertallet af de personer, der kommer for at se spillet, kommer normalt ikke ofte i kirke, så deri ligger der også en udfordring. Og det er en af grundene til, at Hanne Davidsen er med til at lave kirkespillene i Mårslet Kirke. "Kirken har brug for at et nyt sprog, nye metaforer og mere liv. Og det skabes kun ved at kirken åbner sig på en ny måde", slutter Hanne Davidsen af med at sige.

At gøre det usynlige synligt

Ann Sofie Oxenvad har skrevet Legenden om de tre ringe, som hun har arbejdet på i et par år. Hun har som dramatiker og dramaturg i mange år har været optaget af forholdet mellem teater og religion, for teater illustrerer ikke kun, det konfronterer og anfægter også ordet. Teatret bekræfter ikke kun, men stiller også nye spørgsmål til kirken, mener hun og fortæller, hvordan hun har oplevet kirkespil som frugtbare dialoger og kulturmøder mellem kirkevante og ikke kirkevante og mellem lokalsamfund og kirkelig menighed. Og det er kulturmøder, som gør en fjern kirke mere tilgængelig og nærværende for mange. Og netop i år trækkes fronterne op i kulturmødet mellem de forskellige og alligevel dybt forbundne religioner, jødedom, islam og kristendom.

Således bliver der åbnet for dialog, samtale og gensidig forståelse, når kampen om den ægte ring - den sande tro - kommer til at stå i Mårslet Kirke. Mon der kommer en afgørelse eller er de tre religioner dømt til for evigt at udkæmpe hinanden? Også i det virkelige liv?

Fakta:

Foreningen "Åben Himmel - Foreningen til Kirkespillets Fornyelse" er dannet for at kvalitetsudvikle den særlige genre, som kirkespil, for at fortælle en god og vedkommende historie, for at oplyse og vække til debat om og for at skabe rammer for en sand dialog mellem forskellige kulturer og religioner.

Legenden om de tre ringe opføres i Mårslet Kirke d. 16., 17., 23. og 24. november og

spilles af 60 personer, både professionelle kunstnere og erfarne kræfter fra Mårslet. Alle dagene spilles der både kl. 16.00 og kl. 20.00.

Stykkets er dramatikere er Ann Sofie Oxenvad, musiker og komponist er Steen Raahauge og instruktør er Birthe Bonde Niilonen.

Tåbernes Testamente spillede for ca. 1000 personer i alt. Man regner med nogenlunde samme antal til Legenden om de tre ringe. I begyndelsen af oktober var der solgt 300 billetter allerede inden man var begyndt at reklamere for stykket.

Billetterne koster 90 kr. og kan købes i Mårslet Superbrugs, Mårslet CitiShop, ved indgangen eller de kan bestilles hos Torben Pedersen på tlf. 8629 3237 eller på adressen torben.pedersen@post.cybercity.dk Forsendelsen koster 10 kr. ekstra.

Kulturnat

Af Sussie Pagh, Grøn Guide for Århus Midtby

Frit Oplysningsforbund, Lotte Heise, Pappagallo, Væksthuset, Idrætsdaghøjskolen IDA og Den Grønne Guide for Århus midtby samarbejdede i år om et arrangement i Kulturnatten. Arrangementet handlede om sanserne, og både uden og indenfor Væksthuset kunne folk koncentrere sig om en sans af gangen. IDA havde bl.a. "følekasser" som folk kunne stikke hænderne i og mærke på pels fra forskellige dyr, linser og andre ting. Desuden var der eksotiske frugter at smage og et flot dækket bord med blomster og frugter for at behage synssansen. Inden i Væksthuset modtog en oplagt Lotte Heise alle deltagerne og fortalte om baggrunden for arrangementet og hvem som havde arrangeret det. I selve Væksthuset var der levende lys, dyrelyde og klassisk musik samt fantastiske lyseffekter som forestillede bl.a. feer, stjernebilleder eller flotte farvecollager hen over stammerne på Væksthusets palmer.

Der var omkring 400 besøgende i løbet af aftenen, som alle udtrykte begejstring over oplevelsen. Både børn og voksne prøvede villigt de forskellige sanseoplevelser af og mærkede stemningen i og omkring væksthuset.

Hvorfor et sansearrangement?

Sansearrangementet er lavet dels for at give folk en god og smuk oplevelse i kulturnatten, men også for at sætte fokus på den stressende hverdag de fleste af os lever i, hvor vi ofte glemmer at være tilstede i nuet og at mærke den verden vi omgiver os med. De fleste af os lever i et bombardement af sanseindtryk. I butikkerne strømmer ligegyldig musik ud af højttalerne mens vi handler, på gaden er der støj fra trafik som blander sig med lugte af bilos og synet af travle folk som haster på vej til og fra arbejde eller for at handle. Mange af os må vel erkende at vi hele tiden er et par minutter bagefter, - nogen måske mere. Det vil sige at der det meste af tiden er et par minutters adskillelse mellem krop og tanke. Mange indtager aftensmaden eller aftenkaffen foran tv. Her invaderes stuen af en hurtigtalende tv-oplæser, Quiz-master eller hastige klip fra en udsendelse. Man kan ligefrem blive stresset, hvis noget går for langsomt, eller man ikke kan få lov til at lave flere ting på en gang.

Vi lever efterhånden mindre og mindre med hvad der foregår lige nu, og beskæftiger os som aldrig før med fortiden eller fremtiden. Enten afdækker man gamle mønstre hos sin

psykolog, eller også beskæftiger man sig med planer i fremtiden. Virksomhedernes fokus er fremadrettet mod fremtidige markeder og indtjeningsmuligheder.

Det ligger næsten i tidens ånd. Vil man noget med sit liv må man være fremsynet, og hele tiden et "hestehoved" foran de andre

Spørgsmålet er om de problemer der er i vore samfund omkring sundhed, overvægt og overforbrug af ressourcer direkte er en effekt af vores hektiske levevis. Spiser vi dårligere kvalitet og for meget, når vi hele tiden haster af sted og dulmer vi stress med både indkøb af materielle ting og for meget mad.

Arrangørerne til aftenens arrangement spurgte sig selv, hvad man kunne gøre for at få folk til at være mere opmærksomme på nuet og især være mere opmærksomme på kvalitet og forbrug. Vi kom til den konklusion, at man skulle lave en aften, hvor der blev sat fokus på de enkelte sanser. Sanseoplevelser må være den bedste vej til nuet, og til at vurdere om noget er af god kvalitet og derfor værd at sætte tænderne i eller at købe. Vi håber derfor at aftenen ikke bare giver en god oplevelse nu og her, men at den giver stof til eftertanke og en bevidsthed om altid at have sanserne med også når hverdagen bliver hektisk.

Æbleopskrift - Æblefisk - ca. 10 stk.

1 pakke frossen butterdej

æblemos kogt af 600 g æbler, 75 g sukker ½ stang vanilje

1 æg

2 spsk. perlesukker

Kog æblemosen med vanillestangen og smag den til med sukker. Lad den køle af. Rul butterdejen ud og skær den i aflange stykker på ca. 8 x 12 cm. Læg en teske æblemos midt på hvert dejstykke og fold dejen ind over, tryk dekanterne sammen med en gaffel. Pensl kagerne med sammenpisket æg og drys med perlesukker. Bages ca. 15 min. i en 2000 varm ovn.

KIVIK - et center for gensidig forståelse i det multikulturelle og -religiøse Gellerup

Af Henriette Corvinus Andersen

FO-Århus er igen i gang med at indgå et utraditionelt samarbejde på kursusområdet.

Denne gang er partneren Kristent Informations- og Videnscenter om Islam og Kristendom, i daglig tale KIVIK. Centret er netop åbnet med lokaler i City Vest i Gellerup, hvor Nicolai har været på besøg hos centerleder Lorens Hedelund samt provst og bestyrelsesformand Steen Skovsgaard, for at høre mere om, hvad de laver.

"Vi laver kurser for alle, men især for lokalforankrede folk, så kristne og muslimer kan møde hinanden i området, hvor islam er i flertal. Vi holder også kurser om, hvordan det er at bo i området med moskébesøg, kirkebesøg, en tur i Basar Vest og måske spiser vi ovre i Livsværkstederne, så kursisterne kan se, hvordan naboskaberne fungerer", fortæller Lorens Hedelund og Steen Skovsgaard. Livsværkstederne er næsten-nabo til KIVIK og et sted for socialt udstødte i Gellerupområdet. "Men meningen er, at vores aktiviteter skal være en del af miljøet, og den daglige dialog, så det er konkrete spørgsmål eller problemstillinger, vi forholder os til. Og i vores arbejde tager vi

udgangspunkt i, hvor folk er med respekt for islam", fortsætter Steen Skovsgaard, og fortæller hvorfor en udstilling, Danmission forsøgte sig med om islam for nogle år siden ikke lykkedes. Blandt andet, havde man en række bannere, hvor der stod skrevet noget forkert på arabisk, der var et mærkat på koranen, hvilket er strengt forbudt og det hele endte med, at koranen blev stjålet. "I KIVIK vil vi gøre et forsøg på at gøre møderne mellem muslimer og kristne mere naturlige og mere velovervejede i stedet for at udstille forskelligheder", siger Steen Skovsgaard. Udover debataftener etablerer KIVIK støttegrupper f.eks. for forældre til børn, der konverterer eller ønsker at konvertere til islam. Det kan nemlig være meget svært for forældrene at forholde sig til. I støttegrupperne får de således hjælp til at tackle deres tanker og følelser sammen med eksperter og ligesindede.

Selvom aktiviteterne er lokalt forankrede, tager Lorens Hedelund ofte landet rundt for at holde foredrag. Han har f.eks. lige været på Herning Sygehus, inviteret af hospitalspræsten og en iransk læge for at holde en kursusaften med rådgivning af læger og sygeplejersker i mødet med muslimer på hospitalet. Han også lige holdt foredrag for en gruppe østjyske virksomhedsledere, som ønskede at vide mere om muslimer på arbejdsmarkedet og deres egne arbejdspladser. "I KIVIK bruger vi også et netværk af lokale fra forskellige foreninger i området som undervisere på vores kurser. Vi har tænkt os, at målgrupperne kan udvides til også at være viceværter, bedemænd, social og sundhedspersonale, centrets forretningsdrivende eller andre, der kommer i berøring med de muslimske beboere", fortæller Lorens Hedelund. Og Steen Skovsgaard tilføjer: "Styrken ved vores lokale netværk er, at de har kontakt til eksperter fra universitetet og en række internationale specialister, der har arbejdet og boet i den muslimske verden det meste af deres liv". Der er således grundlag for, at indholdet i kurserne bliver både seriøst og vedkommende. Colin Chapman, en af de mange udenlandske eksperter, holder blandt andet foredrag med titlen: "Hvad jeg ville ønske, muslimer vidste om kristne" - og omvendt. Det lyder som noget, vi alle kunne have brug for at høre om i vores mere eller mindre multikulturelle dagligdag.

Fakta:

Hovedidéen med KIVIK er at samle og formidle viden om forholdet mellem islam og kristendom gennem aktiviteter som foredrag og kursusvirksomhed, inspiration til støtte- og studiegrupper, debat- og temaarrangementer.

KIVIK har eget bibliotek og vidensarkiv, som kan anvendes på stedet.

Fire gange om året vil KIVIK udgive et nyhedsbrev, hvor det første udkommer i begyndelsen af december.

Du kan læse mere om KIVIK på hjemmesiden www.kivik.dk.